

Service de lutte contre la pauvreté,
la précarité et l'exclusion sociale

Steunpunt tot bestrijding van armoede,
bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

Dienst zur Bekämpfung von Armut, prekären
Lebensumständen und sozialer Ausgrenzung

Steunpunt tot bestrijding van armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting

● ● Feiten en cijfers

● Hoeveel mensen lopen gevaar in armoede te geraken?

Laatste aanpassing: 28/03/2022

Binnen het Europese beleid worden volgende 3 indicatoren naar voren geschoven om armoede te meten:

1) armoederisico op basis van inkomen, 2) ernstige materiële deprivatie en 3) huishoudens met zeer lage werkintensiteit. Deze indicatoren zijn gebaseerd op verschillende kenmerken van armoede en sociale uitsluiting. De drie indicatoren samen vormen de Europese armoede-indicator 'risico op armoede of sociale uitsluiting'.

De resultaten voor de [EU-SILC 2021](#) enquête zijn de meest recente resultaten voor armoede. Volgens de [EU-SILC 2021](#) enquête, behoort 13,1 % van de Belgische bevolking tot de groep met een armoederisico op basis van het inkomen, 6,3 % van de bevolking leeft in ernstige materiële deprivatie (10,2 % als men zich baseert op de [nieuwe materiële en sociale deprivatie indicator](#)¹) en 11,9 % van de Belgische bevolking jonger dan 60 jaar leeft in een huishouden met een zeer lage werkintensiteit. De waarde van de Europese armoede-indicator 'risico op armoede of sociale uitsluiting' (AROPE) bedraagt in België 19,3 %² van de bevolking. Het gaat om personen die met ten minste één van de drie bovengenoemde situaties worden geconfronteerd. Dit betreft 2.199.000 mensen.

Het subjectief armoederisico is een interessante aanvulling op de meer objectieve indicatoren. Volgens de EU-SILC 2021 enquête gaven 15,4 % van de Belgen aan moeilijk tot zeer moeilijk rond te komen.

Toelichting

De cijfers die op nationaal en Europees niveau gebruikt worden om armoede en sociale uitsluiting in kaart te brengen, zijn afkomstig van de EU-SILC enquête ('European Union – Statistics on Income and Living Conditions' of 'Statistiek naar Inkomens en Levensomstandigheden'). Deze enquête wordt in België georganiseerd door [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\)](#). Jaarlijks worden ongeveer 6.000 gezinnen (11.000 personen) bevraagd. Een aantal groepen (mensen in onwettig verblijf, dak- en

¹ De materiële en sociale deprivatieindicator (Material and Social Deprivation, MSD) zal op termijn de eerder gebruikte ernstige materiële deprivatie indicator (Severe Material Deprivation, SMD) vervangen. Deze laatste indicator bevat negen items waarvan er zes behouden blijven bij de nieuwe MSD-indicator.

² Dit percentage is bekomen op basis van een nieuwe definitie van de AROPE-indicator die naar aanleiding van de Europa 2030-doelstellingen (in het kader van de Europese pijler van sociale rechten) werd aangepast om deprivatie beter te meten en om beter rekening te houden met de sociale uitsluitingssituatie van mensen in de werkende leeftijd. De 'oude' AROPE was ook reeds de belangrijkste indicator om armoede op te volgen in het kader van de strategie 'Europa 2020'. De herziening van de AROPE naar aanleiding van 'EU-2030' is van toepassing op de indicatoren van SILC 2021 en de daarop volgende jaartallen. De volgende tabel toont de verschillen in samenstelling van AROPE voor en na de herziening. [Meer informatie](#) over de nieuwe AROPE-indicator.

thuislozen, collectieve huishoudens,...) worden niet bevraagd omdat ze ontbreken in het rijksregister van de natuurlijke personen. Om deze leemte op te vullen, werd in 2010 een [enquête over inkomens en leefomstandigheden van dak- en thuislozen en mensen in onwettig verblijf](#) georganiseerd om te onderzoeken of het in de toekomst mogelijk zou zijn om deze groepen op te nemen in de enquêtes over armoede (onderzoek uitgevoerd door het HIVA(KU Leuven), op vraag van het interfederaal Steunpunt tot bestrijding van armoede, met financiering van het Federaal Wetenschapsbeleid).

Belangrijke inleidende opmerking :

Om te voldoen aan Europese vereisten werd de SILC-enquête in 2019 grondig hervormd. Die hervorming laat toe om de resultaten nauwkeuriger te berekenen. Ook de vragenlijst kon ingekort worden, zodat de last voor de deelnemende huishoudens substantieel vermindert. Door die wijzigingen zijn de resultaten vanaf 2019 niet vergelijkbaar met die van eerdere jaren. In de tabellen verder in dit document, worden de gegevens die ook onderwerp zijn van een breuk in de evolutie, aangeduid door een (b). Een jaar later hebben de maatregelen die vanaf 2020 werden genomen in het kader van de COVID-19-pandemie een belangrijke impact gehad op de gegevensverzameling (u vindt [hier](#) een overzicht van de wijzigingen die de enquête hierdoor onderging). De resultaten van de SILC-enquête 2020 - in de tabellen een beetje verder in het document vermeld - kunnen moeilijk vergeleken worden met deze van SILC-2019.

Hieronder volgen de armoedepercentages volgens de drie indicatoren: (1) [monetaire armoede](#), (2) [ernstige materiële deprivatie](#) en (3) [zeer lage werkintensiteit](#). De drie indicatoren samen vormen de [Europese armoede-indicator](#) (4). Ten slotte volgt de indicator [subjectieve armoede](#) (5).

- Statbel (Algemene Directie Statistiek – StatisticsBelgium) publiceert de cijfers over het armoederisico gebaseerd op de EU-SILC enquête in de [rubriek Cijfers](#). Voor meer informatie over de EU-SILC enquête verwijzen we naar de [rubriek Documentatie](#) en naar de [SILC FAQ van Statbel](#). Over de materiële en sociale deprivatie indicator op basis van de EU-SILC 2019 enquête, lees het persbericht van Statbel: '[Materiële en sociale deprivatie: een nieuwe indicator om armoede te meten](#)', 12 maart 2020.

- Voor een jaarlijkse analyse op basis van de SILC-cijfers, verwijzen we naar: FOD Sociale Zekerheid: [Analyse van de evolutie van de sociale situatie en sociale bescherming in België](#).

1. Monetaire armoede

In 2021 behoort 13,1 % van de Belgische bevolking (1.496.000 personen) tot de groep met een armoederisico op basis van het inkomen. De maatstaf die wordt gehanteerd voor monetaire armoede is de grens van 60 % van het mediaan beschikbaar inkomen op individueel niveau. Hierbij wordt geen rekening gehouden met een woning in eigendom. Personen met een inkomen dat zich beneden deze inkomensgrens situeert, worden geconfronteerd met een armoederisico. (bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): SILC FAQ](#)). Volgens de gegevens van EU-SILC 2021 behoorde 13,1 % van de Belgische bevolking tot de groep met een armoederisico. Dit betekent concreet dat 13,1 % van de bevolking leeft in een huishouden dat niet beschikt over een inkomen afgerond 15.443 € netto per jaar of afgerond 1.287 € netto per maand voor een alleenstaande en van 32.430 € netto per jaar of afgerond 2.703 € netto per maand voor een huishouden bestaande uit twee volwassenen en twee kinderen (jonger dan 14 jaar).

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Tabel 1a: Evolutie van de armoedegrens (60 % van het mediaan beschikbaar inkomen op individueel niveau), België, SILC 2012-2021

	SILC 2012	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020	SILC 2021
Alleenstaande	12.168	12.890	13.023	12.993	13.377	13.640	14.212	14.765	15.403	15.443
2 Volwassen + 2 kinderen	25.553	27.068	27.348	27.285	28.092	28.644	29.844	31.006	32.346	32.430

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Tabel 1b geeft het armoederisicopercentage in België weer van de **voorbije tien jaren**. Met 13,1 % blijft in 2021 het armoederisico hoog. **Ter herinnering, en zoals verduidelijkt in het begin van dit document: de resultaten vanaf 2019 zijn niet vergelijkbaar met de resultaten van de vorige jaren omwille van belangrijke methodologische veranderingen. In 2020 hebben de maatregelen die in het kader van de COVID-pandemie zijn genomen, dan weer een invloed gehad op de gegevensverzameling voor SILC 2020.**

Het verschil in armoederisico in 2021 tussen **vrouwen** en **mannen** bedraagt 13,5 % tegenover 12,8 %. Hierbij moet evenwel voor ogen worden gehouden dat dit verschil enkel gebaseerd is op het verschil tussen alleenstaande vrouwen en alleenstaande mannen. De methodologie impliceert immers dat beide partners die als koppel samenleven, altijd hetzelfde armoederisico hebben.

Tabel 1b: Armoederisicopercentage (= het percentage personen met een equivalent netto beschikbaar inkomen lager dan 60 % van het mediaan netto nationaal equivalent inkomen) naar geslacht, België, SILC 2012-2021

	SILC 2012 (inkomen 2011)	SILC 2013 (inkomen 2012)	SILC 2014 (inkomen 2013)	SILC 2015 (inkomen 2014)	SILC 2016 (inkomen 2015)	SILC 2017 (inkomen 2016)	SILC 2018 (inkomen 2017)	SILC 2019 (inkomen 2018)	SILC 2020 (inkomen 2019)	SILC 2021 (inkomen 2020)
Vrouwen	15,9	15,5	15,9	15,6	16,6	17,0	17,1	15 (b)	14,4 (b)	13,5
Mannen	14,7	14,6	15,0	14,1	14,5	14,8	15,6	14,6 (b)	13,8 (b)	12,8
Totaal	15,3	15,1	15,5	14,9	15,5	15,9	16,4	14,8 (b)	14,1 (b)	13,1

(b): onderbroken reeks

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Er zijn **regionale verschillen** (grafiek 1a): volgens de enquête 2021 bedraagt in Vlaanderen het armoederisico 8,5 % tegenover 17,7 % in Wallonië. Het cijfer voor Brussel lijkt hoger te liggen dan voor de andere gewesten: 24,9 %. De steekproef is echter te klein om betrouwbare cijfers te geven voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

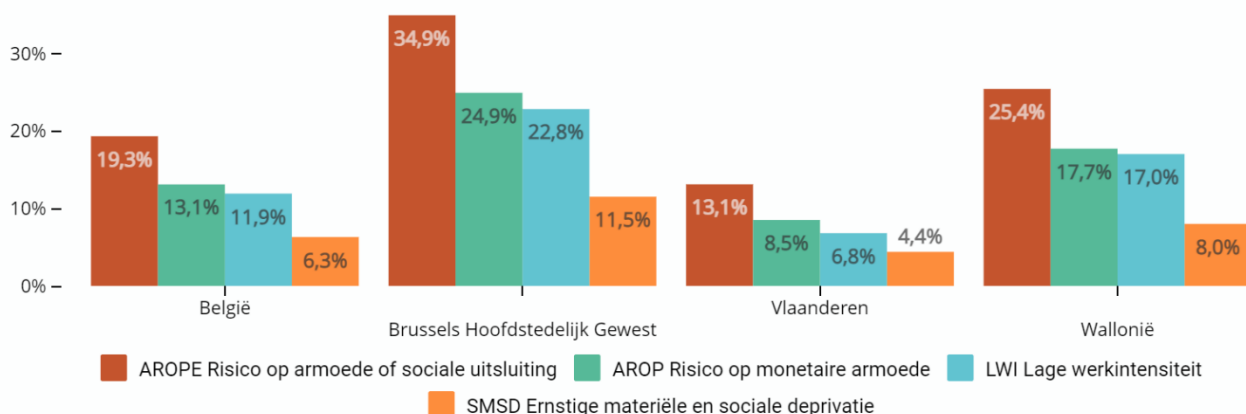
- Voor informatie over de situatie in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: zie [Welzijnsbarometer 2020](#) van het Observatorium voor Gezondheid en Welzijn van Brussel-Hoofdstad.

- Voor informatie over de situatie in Vlaanderen: zie Fiche '[Bevolking onder de armoededrempel](#)' van Statistiek Vlaanderen.

- Voor informatie over de situatie in Wallonië: zie [Fiche-Taux de risque de pauvreté](#) van Institut wallon de l'évaluation, de la prospective et de la statistique (IWEPS).

Grafiek 1a: Armoederisicopercentage (= het percentage personen met een equivalent netto beschikbaar inkomen lager dan 60 % van het mediaan netto nationaal equivalent inkomen), België en gewesten*, SILC 2021

Armoederisico's in België

* Omwille van de kleine omvang van de Brusselse steekproef moeten de cijfers voor dit gewest met de nodige voorzichtigheid behandeld worden

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Tabel 1c plaatst het Belgische armoederisicopercentage in een **Europees perspectief**.

Tabel 1c: Armoederisicopercentage (= het percentage personen met een equivalent netto beschikbaar inkomen lager dan 60 % van het mediaan netto nationaal equivalent inkomen), Europese lidstaten, SILC 2012-2021

	SILC 2012 (inkomen 2011)	SILC 2013 (inkomen 2012)	SILC 2014 (inkomen 2013)	SILC 2015 (inkomen 2014)	SILC 2016 (inkomen 2015)	SILC 2017 (inkomen 2016)	SILC 2018 (inkomen 2017)	SILC 2019 (inkomen 2018)	SILC 2020 (inkomen 2019)	SILC 2021 (inkomen 2020)
EU-28	16,8	16,7	17,2	17,3	17,3	16,9	17,1	16,8	:	:
UE-27 (from 2020)	/	/	/	/	/	/	/	/	6,8 (e)	:
België	15,3	15,1	15,5	14,9	15,5	15,9	16,4	14,8 (b)	14,1 (b)	13,1
Bulgarije	21,2	21,0	21,8	22,0	22,9 (b)	23,4	22,0	22,6	23,8	:
Cyprus	14,7	15,3	14,4	16,2	16,1	15,7	15,4	14,7	:	:
Denemarken	12,0	11,9	12,1	12,2	11,9	12,4	12,7	12,5	12,1 (b)	:
Duitsland	16,1	16,1	16,7	16,7	16,5	16,1	16,0	14,8	:	:

Estland	17,5	18,6	21,8	21,6	21,7	21,0	21,9	21,7	20,7	:
Finland	13,2	11,8	12,8	12,4	11,6	11,5	12,0	11,6	12,2	:
Frankrijk	14,1	13,7	13,3	13,6	13,6	13,2	13,4	13,6	:	:
Griekenland	23,1	23,1	22,1	21,4	21,2	20,2	18,5	17,9	17,7	:
Hongarije	14,3	15,0	15,0	14,9	14,5	13,4	12,8	12,3	12,3	:
Ierland	16,3	15,7	16,4	16,2	16,8	15,6	14,9		:	:
Italië	19,5	19,3	19,4	19,9	20,6	20,3	20,3		:	:
Kroatië	20,4	19,5	19,4	20,0	19,5	20,0	19,3	18,3	18,3 (p)	:
Letland	19,2	19,4	21,2	22,5	21,8	22,1	23,3	22,9	:	:
Litouwen	18,6	20,6	19,1	22,2	21,9	22,9	22,9	20,6	:	:
Luxemburg	15,1	15,9	16,4	15,3	16,5 (b)	18,7	18,3	17,5	:	:
Malta	15,1	15,8	15,8	16,6	16,5	16,7	16,8	17,1	:	:
Nederland	10,1	10,4	11,6	11,6	12,7 (b)	13,2	13,3	13,2	13,6 (p)	:
Oostenrijk	14,4	14,4	14,1	13,9	14,1	14,4	14,3	13,3	13,9	:
Polen	17,1	17,3	17,0	17,6	17,3	15,0	14,8	15,4	:	:
Portugal	17,9	18,7	19,5	19,5	19,0	18,3	17,3	17,2	:	:
Roemenië	22,9	23,0	25,1	25,4	25,3	23,6	23,5	23,8	23,4	:
Slovenië	13,5	14,5	14,5	14,3	13,9	13,3	13,3	12,0	12,4	:
Slowakije	13,2	12,8	12,6	12,3	12,7	12,4	12,2	11,9	:	:
Spanje	20,8	20,4	22,2	22,1	22,3	21,6	21,5	20,7	:	:
Tsjechië	9,6	8,6	9,7	9,7	9,7	9,1	9,6	10,1	:	:
Verenigd Koninkrijk	16,0	15,9	16,8	16,6	15,9	17,0 (b)	18,6		:	:
Zweden	15,2	16,0	15,6	16,3	16,2	15,8	16,4	17,1	16,1	:

(b):onderbroken reeks - (e): schatting - (p): voorlopig - : niet beschikbaar

Bron: [Eurostat](#)

Ook de **leeftijd** speelt een rol (tabel 1d): er wordt een hoger risico genoteerd bij ouderen (65+): 17,5 %. Dit cijfer moet weliswaar genuanceerd worden want het houdt geen rekening met het feit bijvoorbeeld of iemand over vermogen beschikt of eigenaar is van een woning (met een reeds afbetaalde hypotheek). Een toelichting hieromtrent, met de verschillende nuances, vindt u in de fiche ['Welke omvang heeft armoede bij ouderen?'](#) Armoede blijft ook hoog onder jongeren (16-24j): 14 % en kinderen (0-15j): 14,5 %.

Tabel 1d: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar leeftijd, België, SILC 2021 (inkomen 2020)

	Armoederisico
Totaal	13,1
0-15	14,5
16-24	14
25-49	10,2
50-64	12,2

65 en +	17,5
---------	------

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Tabel 1e geeft het armoederisico naar activiteitsstatus weer. Een **job** blijkt een belangrijke buffer tegen armoede te zijn. Het armoederisico van werkenden (3,8 %) is veel lager dan dat van niet-werkenden: werklozen (37,7** %), gepensioneerden (16 %) en andere niet-actieven (25,4 %). Het armoederisicocijfer voor werkenden onderschat evenwel de niet-geregistreerde arbeid, waar sommigen van de meest kwetsbaren een toevlucht toe zoeken om te overleven.

Tabel 1e: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar meest frequente activiteitsstatus*, België, SILC 2021 (inkomen 2020)

	Armoederisico
Werkend	3,8
Werkloos	37,7**
Pensioen/Bruggpensioen	16
Andere inactief	25,4

* De meest frequente activiteitsstatus is gedefinieerd als de status die mensen verklaren te hebben ingenomen geduren

** Omwille van het grootschalige gebruik van tijdelijke werkloosheid tijdens de COVID-19-pandemie omvat de categorie 'werkloos' in SILC 2021 niet alleen langdurig werklozen, maar eveneens personen die meer dan 6 maanden tijdelijk werkloos zijn geweest en die algemeen gezien in minder precare omstandigheden leven.

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Ook de **werkintensiteit in het huishouden** is een belangrijk element van het armoederisico. Deze variabele is gebaseerd op de verhouding van het aantal gewerkte maanden (van alle leden van het huishouden in de leeftijdscategorie 0-59 jaar) op het aantal werkbare maanden. Vervolgens kan men de relatie nagaan tussen het aantal gewerkte maanden van het huishouden op het armoederisico. Ter illustratie: een alleenstaande heeft een werkintensiteit 1 indien hij/zij tijdens het voorbije jaar 12 maanden op 12 werk als voornaamste activiteit had (12/12). Hij/zij heeft een werkintensiteit van 0,5 indien hij/zij 6 maanden van de 12 werk als voornaamste activiteit had (6/12), ... Voor een koppel bedraagt het aantal werkbare maanden in totaal 24 (2x12). Een koppel zal dus een werkintensiteit 1 hebben als beide partners 12 maanden hebben gewerkt (24/24). Het koppel zal een werkintensiteit van 0,5 hebben indien zij samen een totaal 12 van de in totaal 24 maanden werk als voornaamste activiteit hadden, enzovoort.

Zoals verwacht is er een omgekeerde relatie tussen het aantal gewerkte maanden en het armoederisico: hoe meer maanden men werkt, hoe kleiner het armoederisico. Ook speelt de kinderlast een belangrijke rol op de evolutie van het armoederisico volgens werkintensiteit. Personen die in 2020 in een huishouden woonden met kinderen en zeer weinig gewerkt hebben (werkintensiteit = 0-0,2), bevinden zich in de meest precare situatie. 66,5 % van hen leeft onder de armoededrempel. Voor gelijkaardige personen in een huishouden zonder kinderen bedraagt dit 50,7 %. Bij een zeer hoge werkintensiteit (0,85-1) daalt het armoederisico van personen in een huishouden met kinderen tot 2,3 % (zonder kinderen is dit 1,9 %). (Op basis van SILC 2020).

Tabel 1f: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar werkintensiteit en wonend in huishouden (bevolking onder 60) met of zonder kinderen, België, SILC 2020 (inkomen 2019)

	Zonder afhankelijke kinderen	Met afhankelijke kinderen
Zeer lage werkintensiteit (tussen 0-0,2)	50,7	66,5
Lage werkintensiteit (tussen 0,2-0,45)	11	44,4
Niet erg lage werkintensiteit (tussen 0,2-1)	3,6	8,1
Gemiddelde werkintensiteit (tussen 0,45-0,55)	4	21,1
Hoge werkintensiteit (tussen 0,55-0,85)	5,7	5
Zeer hoge werkintensiteit (tussen 0,85-1)	1,9	2,3

Werkintensiteit: volledig jaar geen werk (0), volledig jaar gewerkt (1)

Bron: [Eurostat](#)

Met betrekking tot het **huishoudtype** zien we dat leden van éénoudergezinnen (25,4 %) 2,5 keer meer risico lopen op monetaire armoede dan bijvoorbeeld een gezin met twee volwassenen en 1 kind of meer (10,1 %). (Tabel 1g)

Tabel 1g: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar huishoudtype*, België, SILC 2021 (inkomen 2020)

1 Persoonshuish. Totaal	22,1
2 Volwass. Geen afh. kind. (min 1 65+)	16,6
2 Volwass. Geen afh. kind. (beiden <65)	5,2
Eenoudergezin	25,4
2 Volwass. 1 afh. Kind of meer	10,1
Andere situaties	8,3

*afhankelijke kinderen worden gedefinieerd als personen van 0 tot en met 15 jaar en personen van 16 tot en met 24 jaar indien ze inactief zijn en inwonen bij tenminste één ouder.

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

In een samenleving waar **opleiding** meer en meer bepalend is voor de positie op de sociale ladder, vallen laaggeschoolden vaak uit de boot. Een lage opleiding leidt tot een merkkelijk hoger armoederisico: 24,8 % versus 6,2 % voor hooggeschoolden. (Tabel 1h)

Tabel 1h: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar opleidingsniveau (bevolking 18+), België, SILC 2021(inkomen 2020)

Lage opleiding	24,8
Gemiddelde opleiding	12,3
Hoge opleiding	6,2

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Huurders kennen een armoederisico dat 3,5 keer zo hoog ligt dan dat van eigenaars, nl. 27 % versus 7,9 %.

Tabel 1i: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar eigenaar/huurder status, België, SILC 2021 (inkomen 2020)

Eigenaar of zonder huur	7,9
Huurder	27

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

Er zijn grote verschillen naar **herkomst**: bij personen geboren buiten België ligt het armoederisico drie keer zo hoog dan bij personen die in België geboren zijn. Het verschil neemt duidelijk toe wanneer een persoon afkomstig is van buiten de EU-27. (Tabel 1j)

Tabel 1j: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) naar herkomst, (bevolking 18+), België, SILC 2020

Geboren in EU-27 en niet in België	19,6
Geboren buiten EU-27 en niet in België	36,8
Geboren buiten België	29,6
Geboren in België	10,4

bron: [Eurostat](#)

Sociale zekerheid en sociale bijstand hebben een belangrijke beschermende impact. Bij een vergelijking van de reële situatie (met sociale transfers) met een fictieve situatie (zonder sociale transfer) komen we tot volgende resultaten: in het geval geen uitkeringen zouden worden ontvangen, met uitzondering van de pensioenen, zou het inkomen van 27,8 % van de bevolking onder de armoedegrens vallen (cfr. 13,1 % reële

situatie). Indien er totaal geen uitkeringen zouden worden uitgekeerd, dus ook geen pensioenen, stijgt het armoederisico naar 44,2 % van de bevolking (Tabel 1k).

Tabel 1k: Armoederisicopercentage (<60 % van het mediaan netto-inkomen) vóór alle soc. overdrachten, na pensioenen en na alle soc. overdrachten, België, SILC 2021 (inkomen 2020)

	Totaal	Vrouw	Man
Vóór alle soc. overdrachten	44,2	46,1	42,3
Na pensioenen	27,8	28	27,7
Na alle soc. overdrachten	13,1	13,5	12,8

Bron: [Statbel \(Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium\): EU-SILC 2021](#)

2. Ernstige materiële deprivatie

De gegevens over ernstige materiële deprivatie uit [EU-SILC 2021](#) betreffen het enquêtejaar 2021. De indicator 'ernstige materiële deprivatie' beschrijft de situatie van personen die zich geen goederen of diensten kunnen veroorloven die essentieel worden geacht om fatsoenlijk te kunnen leven in Europa.

Mensen met een 'ernstige materiële deprivatie' missen minstens 4 van de 9 volgende elementen en zijn niet in staat om:

- 1) huur of courante rekeningen te betalen
- 2) hun woning degelijk te verwarmen
- 3) onverwachte uitgaven te doen
- 4) om de twee dagen vlees, vis of een proteïnerijk alternatief te eten
- 5) een week vakantie per jaar te nemen buiten hun huis
- 6) zich een eigen wagen, 7) wasmachine, 8) kleurentelevisie of 9) telefoon aan te schaffen.

Volgens deze indicator, leeft 3,6 % van de bevolking in ernstige materiële deprivatie (SMD). Op termijn zal deze indicator vervangen worden door de indicator van materiële en sociale deprivatie (MSD). Volgens deze laatste indicator leeft 10,2 % van de bevolking in materiële en sociale deprivatie ([SILC 2021](#)).

Tabel 1l: Percentage ernstige materiële deprivatie, België, SILC 2012-2021

	SILC 2012	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017)	SILC 2018	SILC 2019 (b)	SILC 2020 (b)	SILC 2021
België	6,3	5,1	5,9	5,8	5,5	5,2	5,0	4,4 (b)	3,9 (b)	3,6

(b) onderbroken reeks

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), " [Materiële deprivatie-indicatoren](#) "

3. Zeer lage werkintensiteit (LWI)

De indicator personen die leven in huishoudens met een zeer lage werkintensiteit, wordt gedefinieerd als het aantal personen in een huishouden waar de leden in beroepsactieve leeftijd minder dan 20% van hun totale potentieel werkten gedurende de voorgaande twaalf maanden. De werkintensiteit van een huishouden is de verhouding van het totale aantal maanden dat alle leden van het huishouden in de werkende leeftijd hebben gewerkt tijdens het inkomensreferentiejaar en het totale aantal maanden dat dezelfde leden van het huishouden theoretisch in dezelfde periode zouden kunnen gewerkt hebben. Iemand in de werkende leeftijd is een persoon van 18-64 jaar, met uitsluiting van studenten in de leeftijdsgroep tussen 18 en 24 jaar en van personen die zichzelf als gepensioneerd beschouwen of die een pensioen ontvangen (behalve wie een overlevingspensioen ontvangt), alsook met uitsluiting van personen van 60-64 jaar die inactief zijn en in een huishouden wonen waar het hoofdkomen uit pensioenen bestaat. Huishoudens die alleen uit kinderen, studenten van minder dan 25 jaar en/of mensen van 65 jaar of ouder bestaan, zijn volledig uitgesloten van de indicatorberekening³.

Belangrijke opmerking: Bij de SILC-enquête 2021, werd de indicator van zeer lage werkintensiteit (LWI) naar aanleiding van de Europa 2030-doelstellingen aangepast om beter rekening te houden met de sociale uitsluitingssituatie van mensen in de werkende leeftijd. Voor de berekening van LWI vóór herziening (in het kader van EU-2020) was iemand in de werkende leeftijd een persoon van 18-59 jaar, met uitsluiting van studenten in de leeftijdsgroep tussen 18 en 24 jaar. Hierbij werden huishoudens die alleen uit kinderen, studenten van minder dan 25 jaar en/of mensen van 60 jaar of ouder bestaan, volledig uitgesloten van de indicatorberekening.

In 2021, leeft 11,9 % van de bevolking tussen 0-59 jaar in een huishouden met een zeer lage arbeidsintensiteit.

Tabel 1m: Percentage zeer lage werkintensiteit, België, SILC 2012-2021

	SILC 2012	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020*	SILC 2021
België	13,9	14,0	14,6	14,9	14,9	13,9	12,6	12,4 (b)	11,9 (b)	11,9

(b):onderbroken reeks

* Impact COVID-19-situatie op resultaten SILC 2020

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2021](#)

³ [SILC definities | Statbel \(fgov.be\)](#)

4. Europese armoede-indicator

Mensen die te maken krijgen met minstens één van de drie risico's (monetaire armoede, ernstige materiële deprivatie of lage werkintensiteit), hebben volgens de Europese armoede-indicator een risico op armoede of sociale uitsluiting. Volgens deze indicator, loopt in België 19,3 % een risico op armoede of sociale uitsluiting.

Tabel 1n: Percentage risico op armoede of sociale uitsluiting, België, SILC 2012-2021

	SILC 2012	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020	SILC 2021
België	21,6	20,8	21,2	21,1	20,9	20,6	20,0	19,5 (b)	18,9 (b)	19,3*

(b):onderbroken reeks

* Dit percentage is bekomen op basis van een nieuwe definitie van de AROPE-indicator (Zie p.1)

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2021](#)

Tabel 1o geeft een overzicht van het aantal personen met een armoederisico naar gebruikte armoede-indicator.

Tabel 1o: Armoederisico op basis van inkomen, ernstige materiële deprivatie, lage werkintensiteit en Europese armoede-indicator, België, EU-SILC 2021

	Personen met een risico op monetaire armoede (%)	Personen uit een huishouden met ernstige materiële deprivatie (%) (*)	Personen (0-59j) uit een huishouden met een zeer lage werkintensiteit (%)	Risico op armoede of sociale uitsluiting (Europe indicator) (%)
Totaal	13,1	3,6	11,9	19,3
Geslacht				
Man	12,8	3,8	11,7	18,7
Vrouw	13,5	3,5	12,1	19,9

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2021](#)

Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium), [Materiële en sociale deprivatie](#)

5. Subjectieve armoede

Naast de 'objectieve indicatoren' die het armoederisico meten, wordt in SILC ook gepeild naar de subjectieve armoede. Deze is gebaseerd op de eigen inschatting van de respondenten betreffende de mate waarin ze rondkomen op het ogenblik van het interview. In 2021 gaven 15,4 % van de Belgen aan moeilijk tot zeer moeilijk rond te komen.

Tabel 1p: Percentage subjectieve armoede, België, SILC 2012-2021

	SILC 2012	SILC 2013	SILC 2014	SILC 2015	SILC 2016	SILC 2017	SILC 2018	SILC 2019	SILC 2020	SILC 2021
België	22,0	20,9	20,2	20,6	21,4	20,9	19,2	19,3 (b)	16,7 (b)	15,4

(b):onderbroken reeks

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2021](#)

Tabel 1q: Subjectief armoederisico en armoederisico op basis van inkomen volgens geslacht, België, EU-SILC 2021

	Subjectief armoederisico	Armoederisico op basis van inkomen
Totaal	15,4	13,1
Mannen	15	12,8
Vrouwen	15,7	13,5

Bron: Statbel (Algemene Directie Statistiek – Statistics Belgium): [EU-SILC 2021](#)

Laatste aanpassing: 28/03/2022